

7 Puntenplan over wonen en zorg voor ouderen

van de werkgroep Ouderenzorg GL/PvdA 2025

Er zijn momenteel meer dan 3,5 miljoen 65-plussers in Nederland. Binnen deze groep neemt ook het aantal 80-plussers toe, wat aanvullende zorguitdagingen met zich brengt. De vergrijzing bereikt naar verwachting in 2040 zijn top. Doordat we met zijn allen een stuk ouder worden, wordt ook verwacht dat het aantal ouderdomsziekten zal toenemen. Nu zijn er ongeveer 300 duizend mensen met dementie, maar in 2040 zullen dit er naar verwachting ruim 500 duizend zijn. Er komen meer zorgtaken bij maar er komt minder personeel beschikbaar. Nu werkt ongeveer 1 op de 6 Nederlanders in de zorg. In 2040 zullen naar verwachting 1 op de 4 Nederlanders in de zorg moeten werken. Een schier onmogelijke opgave. Hoe gaan we dit probleem van het groeiende gat tussen vraag en aanbod in de zorg met name voor ouderen in Leiden oplossen?

1. We realiseren meer passende woningen voor ouderen

Samen met ouderen en corporaties zetten we een woonprogramma op voor ouderen, dat aan de slag gaat met de bouw van voldoende rollator toe- en doorgankelijke woningen met drie slaapkamers en minimaal 60 m² (huur en koop) en het aanpassen van bestaande woningen. We realiseren in elke wijk voldoende geschikte woonplekken voor ouderen en mensen met beperkingen. Ook kwetsbare burgers met een krappe beurs moeten een reële kans krijgen op een passende woning.. De doorstroming van ouderen naar appartementen stukt. Veel ouderen die in een eengezinswoning wonen zien op tegen een verhuizing naar een appartement. Of overzien de financiële gevolgen niet. De verhuiskosten mogen geen drempel zijn om te verhuizen naar een kleinere woning. Wie wil, wordt geholpen bij het zoeken naar een nieuwe woning.

Concreet:

Doorgaan met de doorstroommakelaar voor de sociale huur. Starten met hulp en aanmoediging bij doorstroming in de particuliere sector. De doorstroommakelaar(s) rapporteren jaarlijks aan de gemeente tegen welke barrières zij in hun werk oplopen.

2. We zorgen voor een ouderenvriendelijke woonomgeving

In alle wijken komen woonzorgzones waar levensloopbestendige woningen en voorzieningen als huisarts, apotheek, supermarkt en openbaar vervoer dichtbij zijn. Op straat zijn voldoende banken en

openbare toiletten en het troitoir is toegankelijk en breed genoeg voor rolstoelen of rollators. Er zijn buurtontmoetingsplekken, daarbij maken we gebruik van bestaande locaties, zoals speeltuingebouwen. De winkelcentra en buurthuizen zijn huiskamers van de buurt. Zo bestrijden we eenzaamheid in onze stad.

Concreet:

In elke wijk van Leiden worden op basis van een gemeentebreed plan door middel van bestemmingsplannen en gerichte bouwplannen woonzorgzones gerealiseerd.

3. Er is een 'sterke sociale basis' nodig om het langer zelfstandig wonen van ouderen en mensen met een beperking mogelijk te maken. De PvdA/GL heeft de afgelopen jaren gezorgd voor een netwerk van sociaal werkers, ouderencoaches en mantelzorgcoaches in elke buurt.

Concreet:

Blijf investeren in eigen initiatieven en dagbesteding in de wijk.

Stimuleer ontmoeting, biedt mensen een zinvolle invulling van de dag. Stimuleer ook ontmoetingen tussen jong en oud en moedig vrijwilligerswerk door en voor ouderen aan.

4. We stimuleren voldoende aanbod van informele zorg.

De inzet van vrijwilligers en mantelzorgers in de zorg voor ouderen zal nodig zijn om in de vraag naar hulp en welzijn te voorzien. Er zal met name een beroep worden gedaan op de groeiende groep van vitale ouderen. Deze inzet vraagt om versterking en ondersteuning van deze vitale ouderen.

Concreet:

Organiseer training, scholing en ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers

Zorg voor mogelijkheden om mantelzorgers waar nodig te ontlasten.

Stel mantelzorgmakelaars aanⁱ

Ondersteun de vorming van voorzorggroepen op buurtniveau.

Stimuleer werkgevers om een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid te ontwikkelen

5. We zetten ons in om het tekort aan zorgpersoneel in te lopen.

Door de vergrijzing ontstaat een toenemend tekort aan professionele zorg voor ouderen. Dat betekent dat we de professionele zorg doelmatiger moeten inzetten. We beperken het aantal zorgaanbieders per wijk en werken met langdurige overeenkomsten, zodat zorg- en welzijnspartijen goede zorg en ondersteuning bieden, die past bij onze inwoners. Ook werken we samen met het zorgkantoor, de zorgverzekeraars aan het verbeteren van de samenwerking tussen thuiszorgaanbieders, de huisarts en het welzijnswerk, zodat mensen een passend hulpaanbod krijgen en elk huishouden één duidelijk aanspreekpunt heeft.

Het tekort aan professionals vraagt om een maximale inzet om het aantal zorgprofessionals toe te laten nemen. Hierbij denken we aan het promoten van zorgopleidingen en het ondersteunen van om- en bijscholing.

Concreet:

Stimuleer samen met het onderwijs inwoners van Leiden om zorg en welzijnsopleidingen te volgen. Kijk daarbij ook naar de mogelijkheden van omscholing, bijscholing, van b.v. werkzoekenden en asielzoekers.

Ondersteun de samenwerking tussen zorg en welzijnsprofessionals bijv. door middel van trainingen en samenwerkingsprojecten.

6. We verbinden de informele zorg en de professionele zorg met elkaar

Om de noodzakelijke inzet van vrijwilligers en mantelzorgers goed te laten verlopen moet de door de professionals geconstateerde vraag op een doelmatige wijze gekoppeld worden aan deze inzet. De ervaring

leert immers dat ouderen niet makkelijk zelf om informele zorg vragen. Professionals weten de weg naar informele zorg nog onvoldoende te vinden.

Concreet:

Koppel de hulpvragen van ouderen via de zorg- en welzijnsprofessionals op een doelmatige manier aan het aanbod van vrijwilligers.

In elke wijk komt een coördinatiepunt waar vraag en aanbod van formele en informele zorg worden gecoördineerd, initiatieven op dit gebied worden ondersteund en informatie wordt gegeven.

Er worden een of meer proefwijken aangewezen waar direct met de uitvoering van dit plan van start wordt gegaan.

Bouw het concept welzijn op recept uit. Betrek vrijwilligersorganisaties zoals buurtverenigingen hierbij.

7. We betrekken ouderen bij hun buurt en bij het uitvoeren van deze plannen

Ouderenbeleid kan niet zonder de inbreng van de ouderen zelf. We laten ouderen meedenken bij de vraag hoe de zorg in hun wijk en in de stad wordt georganiseerd. We zorgen daarnaast voor een goede voorlichtingscampagne om iedereen voor te bereiden op de gevolgen van een vergrijzende stad.

Concreet:

Er komt een vorm van stadsgesprek waarbij ouderen meedenken over de uitvoering van deze plannen. Dat kan zowel stad breed als per wijk georganiseerd worden.

Ouderen worden op hun toekomst voorbereid.

ⁱ Een mantelzorgmakelaar ondersteunt mantelzorgers bij uitzoekwerk en regeltaken op het gebied van zorg, wonen, welzijn, financiën en de combinatie werk/mantelzorg. Doel is het terugdringen of voorkomen van overbelasting. Informatie, kortdurende ondersteuning en praktische oplossingen helpen mantelzorgers om langer te kunnen blijven zorgen.